

[Krag.]

uden anden Interesse i Nyordningen end den, som enhver Statsborger maa nære, og derfor kan der heller ikke, mener jeg, fra Aktionærernes Side, for saa vidt Godtgørelsesvilkaarene opretholdes, gøres Indvendinger mod eventuelle Ændringer i Forslaget. Anderledes er det maaske med Repræsentantskabet og Direktionen, men, som sagt, Spørgsmaalet er: om Rigsdagens Behandling af denne Sag er en Formsag. Jeg haaber, den højtærede Minister vil kunne give tilfredsstillende Svar herpaa.

Hvad dernæst den principielle Side af Sagen angaar, skal jeg indskrænke mig til at bemærke, at som alle ved, og som det ogsaa fremgaar af Bemærkningerne til Forslaget, er Statsseddelbankernes Historie her i Landet ikke af nogen berømmelig Art. Og derfor har man i vide Kredse gennem Tiderne, gennem hele det forrige Aarhundrede, op i dette Aarhundrede, været betænkelig ved at lægge Seddeludstedelsesretten direkte under Staten, Betæneligheder, som vi ogsaa har næret og til Dels endnu nærer i mit Parti, hvad vi jo ogsaa har givet Udtryk for ved tidligere Lejligheder her i denne Sal. Man har ligeledes villet sammenligne Forholdene her i Landet paa dette overordentlig betydningsfulde Omraade med Forholdene i Sverige og har villet hævde, at naar den svenske Riksbank som en ren Statsbank paa udmærket Maade, gennem meget lange Tider i hvert Fald, har røgtet disse Interesser, saa maatte noget tilsvarende kunne blive Tilfældet for Danmarks Vedkommende. Vi erfarer imidlertid ved den ene Lejlighed efter den anden, at man ikke uden videre kan overføre svenske Forhold paa danske, og jeg tror heller ikke, at man vil kunne gøre det i denne Forbindelse, hvad for øvrigt ogsaa gennem Krigsperioden og de nærmest derefter følgende Aar, da Statsmagten havde en afgørende Indflydelse paa Nationalbanken, viste sig ved den højst forskellige Pengepolitik, som førtes af den af Staten i denne Periode styrede Nationalbank i København og af Sveriges Riksbank. Men paa den anden Side er Seddelbankernes Valutapolitik unægtelig i stigende Grad knyttet til Statens Forhold, er i stigende Grad blevet et Statsanliggende, saaledes som det ogsaa er udtalt i Bemærkningerne til Forslaget, og Udviklingen i de sidste 20 Aar her i Landet viser jo i stigende Grad Berettigelsen af denne Paastand. Seddelpolitikken nøje Sammenhøren med Stats- og Samfundskøkonomien, Hensynet til Samfundets Tarv maa være det af-

gørende for Seddelbankens Virksomhed, og den Situation kan jo indtræde — jeg mener, vi har set Eksempler derpaa —, at dette Hensyn er vanskelig foreneligt med Hensynet til Aktionærinteresser, ligesom vi ogsaa har set, at en paa private Hænder hvilende Opretholdelse af et ordnet Pengevæsen kan kollidere med Regeringsinteresser. Vi har set beklagelige Virkninger deraf — hermed har jeg paa ingen Maade villet rette nogen Anklage mod Bankens tidligere eller mod dens hidtidige Ledelse. Men hvis Banken skal løsnes fra privatkapitalistiske Interesser, hvad vi i og for sig billiger, saa tør man ikke gaa til at oprette en ren Statsbank direkte under Regeringens Styre, hvad vi vilde nære Betænkelighed ved, men saa maa jeg mene, at her er fundet det, som man kalder den gyldne Middelvej: Banken som selvejende Institution, hvorpaa Samfundet gennem Regering og Lovgivningsmagt faar en væsentlig Indflydelse uden at svække Ledelsens Ansvar, og saaledes at Provenuet af Seddelmonopolet tilfalder Samfundet.

Venstre kan derfor i Princippet tiltræde Forslaget, men gaar naturligvis ud fra, at alle nærmere Oplysninger om Enkeltheder i dette, som jo desværre ikke findes i Bemærkningerne — den højtærede Minister maa tilgive mig, naar jeg siger, at jeg synes, disse Bemærkninger er det magreste, hvad Oplysninger angaar, der, det jeg mindes, har været forelagt for Rigsdagen —, kan komme frem i Udvalget.

Forslaget lader, synes det mig, adskilligt tilbage med Hensyn til Klarhed over Magtfordelingen af de forskellige Styrelsesfaktorer, den kongelige Bankkommissær, Direktionen, Bestyrelsen og Repræsentantskabet, og det havde været meget ønskeligt, om der i Bemærkningerne havde været givet nogle Oplysninger i saa Henseende. Men der siges der kun, at de nærmere Regler om de enkelte Organers Kompetence og Ansvar tænkes givet ved Reglementet. Det vilde, synes det mig, være af overordentlig Værdi for Rigsdagen til Klaring af, hvad den ved Gennemførelsen af denne Lovgivning gaar ind til, om dette Reglement kunde forelægges for det kommende Udvalg, men af en Bestemmelse i Lovforslaget forstaar jeg, at dette Reglement vel næppe kan foreligge paa nærværende Tidspunkt; hvis det foreligger, gaar jeg ud fra, at det bliver forelagt for det kommende Udvalg.

Heller ikke findes der i Bemærkningerne det allerfjerneste angaaende den nye Banks Driftsforhold og Virkeform i Enkeltheder. Der opstaar det naturlige Spørgsmaal,